IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 13.5.2015
COM(2015) 267 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

fuq il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Malta għall-2015

u l-għoti ta' opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà ta' Malta tal-2015

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

fuq il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Malta għall-2015

u l-għoti ta' opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà ta' Malta tal-2015

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 121(2) u l-Artikolu 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika[1], u partikolarment l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea[2],

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew[3],

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

(1) Fis-26 ta' Marzu 2010, il-Kunsill Ewropew qabel mal-proposta tal-Kummissjoni li tiġi mnedija strateġija ġdida għat-tkabbir u l-impjiegi, bl-isem ta' *Ewropa 2020*, li tkun imsejsa fuq koordinazzjoni msaħħa tal-politiki ekonomiċi. L-istrateġija tiffoka fuq l-oqsma ewlenin fejn hija meħtieġa azzjoni biex tingħata spinta lill-potenzjal tal-Ewropa għat-tkabbir sostenibbli u l-kompetittività.

(2) Fit-13 ta' Lulju 2010, il-Kunsill, abbażi tal-proposti tal-Kummissjoni, adotta rakkomandazzjoni dwar il-linji gwida ġenerali għall-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri u l-Unjoni (mill-2010 sal-2014) u, fil-21 ta' Ottubru 2010, adotta deċiżjoni dwar il-linji gwida għall-politiki tal-impjiegi tal-Istati Membri. Flimkien dawn jagħmlu l-"linji gwida integrati" li l-Istati Membri ġew mistiedna jikkunsidraw fil-politiki nazzjonali tagħhom dwar l-ekonomija u l-impjiegi.

(3) Fit-8 ta' Lulju 2014, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Malta għall-2014 u ta l-opinjoni tiegħu dwar il-Programm

1 ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 COM(2015) 267.
3 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069..

ta' Stabbiltà aġġornat tal-Lussemburgu għall-perjodu 2014. Fit-28 ta' Novembru 2014, skont ir-Regolament (UE) Nru 473/2013[4], il-Kummissjoni ppreżentat l-opinjoni tagħha dwar l-abbozz ta' pjan baġitarju ta' Malta għall-2015[5].

(4) Fit-28 ta' Novembru 2014, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir[6], li ta bidu għas-Semestru Ewropew ta' koordinazzjoni tal-politika ekonomika tal-2015. Fl-istess ġurnata abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija[7], li fih Malta ma ġietx identifikata bħala wieħed mill-Istati Membri li dwaru għandu jitwettaq rieżami fil-fond.

(5) Fit-18 ta' Diċembru 2014, il-Kunsill Ewropew endorsja l-prijoritajiet sabiex tingħata spinta lill-investiment, biex b'hekk kienu aċċelerati r-riformi strutturali u tkompliet it-triq lejn konsolidazzjoni fiskali responsabbli li tiffavorixxi t-tkabbir.

(6) Fis-26 ta' Frar 2015, il-Kummissjoni ppubblikat ir-rapport tagħha tal-pajjiż tal-2015 għal Malta[8]. Dan ivvaluta l-progress li għamlet Malta fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż adottati fit-8 ta' Lulju 2014.

(7) Fis-17 ta' April 2015, Malta ppreżentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha tal-2015 u, fit-30 ta' April 2015, il-Programm ta' Stabbiltà tal-2015 tagħha. Biex jiġu kkunsidrati l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess żmien.

(8) Bħalissa Malta qiegħda fil-parti [preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir [wara l-abrogazzjoni tal-Proċedura ta' Defiċit Eċċessiv f'Ġunju 2015]. Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu tal-2015, il-gvern qed jippjana titjib gradwali tad-defiċit nominali għal 1.6% tal-PDG fl-2015 u ulterjorment għal-0.2% tal-PDG fl-2018. Fuq il-bażi tat-tbassir tal-Kummissjoni tar-rebbiegħa tal-2015, id-defiċit eċċessiv seta' jitqies li ġie kkoreġut fl-2014. Skont il-programm ta' stabbiltà, il-gvern qed jippjana li jilħaq l-objettiv tat-terminu medju – pożizzjoni baġitarja bilanċjata f'termini strutturali – sal-2019, sena wara l-perjodu tal-ipprogramm. Skont il-Programm ta' Stabbiltà, il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern hu mistenni li jonqos gradwalment għal 61.2% fl-2018. Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed dawn il-projjezzjonijiet baġitarji huwa plawżibbli. Jidher li hemm riskju ta' xi devjazzjoni mill-aġġustament mitlub ta' 0.6% tal-PDG lejn l-objettiv ta' terminu medju kemm fl-2015 u fl-2016. Fl-2015, it-titjib fil-bilanċ strutturali hu mbassar li jkun 0.1% tal-PDG inqas mir-rekwiżit. Filwaqt li l-aġġustament ipproġettat għall-2016 hu konformi mar-rekwiżit, hemm riskju ta' xi devjazzjoni matul l-2015 u l-2016 meta jittieħdu flimkien. Il-miżuri biex jappoġġjaw il-miri tad-defiċit ippjanati mill-2016 'il quddiem ma ġewx speċifikati biżżejjed. Għalhekk, se jkun hemm bżonn miżuri ulterjuri fl-2015 u fl-2016. Fuq il-bażi tal-valutazzjoni tiegħu tal-Programm ta' Stabbiltà u meta jikkunsidra t-tbassir tal-Kummissjoni tar-rebbiegħa tal-2015, il-Kunsill hu tal-opinjoni li Malta hi mistennija li ġeneralment tikkonforma mad-dispożizzjonijiet tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

(9) Is-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi ta' Malta hija fir-riskju fuq medda twila ta' żmien, b'mod partikolari fid-dawl ta' żieda ppproġettata fin-nefqa relatata mal-età.

[4] ĠU L 140, 27.5.2013, p. 11.
[5] ĠU C(2014) 8809 finali.
[6] COM(2014) 902.
[7] COM(2014) 904.
[8] SWD(2015) 37 final.

Fis-sistema tal-pensjonijiet, iż-żieda leġiżlata fl-età statutorja tal-irtirar qed tiġi introdotta b'pass kajman ħafna u ma hemm l-ebda rabta bejn l-età statutorja tal-irtirar u l-istennija tal-għomor. Malta indirizzat l-isfidi tas-sistema tal-pensjonijiet tagħha permezz ta' miżuri tas-suq tax-xogħol u l-introduzzjoni ta' tal-pensjonijiet tat-tilet pilastru, u ħabbret aktar politiki fil-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha, iżda l-miżuri mmirati sabiex itejbu sostanzjalment is-sostenibbiltà u l-adegwatezza tas-sistema għad iridu jiġu mħabbra u implimentati. L-implimentazzjoni ta' strateġija tal-2014 tas-sistemi tas-saħħa nazzjonali bdiet, bil-għan li timmassimizza l-effiċjenza tas-sistema tal-kura tas-saħħa filwaqt li tikseb sostenibilità finanzjarja tagħha. Dan jeħtieġ li jkun immonitorjat.

(10) Malta daħħlet fis-seħħ miżuri biex tgħin lill-popolazzjoni tagħha timmaniġġja l-bilanċ bejn il-ħajja tax-xogħol u tal-familja tagħha, b'mod partikolari permezz ta' inċentivi fiskali, il-forniment kontinwu ta' ċentri għall-kura tat-tfal b'xejn u l-introduzzjoni ta' arranġamenti ta' xogħol flessibbli. Fl-istess ħin, iż-żieda fid-domanda għal kura informali fit-tul u nuqqas ta' ħiliet adatti jistgħu jiġu ikunu qed itellfu lin-nisa aktar anzjani milli jfittxu xogħol fis-suq tax-xogħol. Fl-2014 ġew ippubblikati strateġija nazzjonali għal-litteriżmu u strateġija għal dawk li jħallu l-iskola kmieni. Għaddejja wkoll ħidma dwar l-allinjament tal-eżiti tal-edukazzjoni mal-ħtiġijiet tas-suq, għalkemm riżultati tanġibbli għadhom iridu jidhru.

(11) Saru sforzi biex jiġi pprovdut qafas għall-użu ta' fondi ta' kapital ta' riskju u biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għas-swieq tal-kapital, b'mod partikulari permezz tal-analiżi tal-iskema start-up tal-Malta Enterprise u l-programm imħabbar inti biex inissel l-investiment. Għaddejja wkoll ħidma dwar it-twaqqif ta' bank ta' żvilupp. Dan jeħtieġ li jkun immonitorjat.

(12) L-isforzi li qed tagħmel Malta biex tiġġieled l-evażjoni tat-taxxa u tinkoraġġixxi l-konformità fiskali permezz ta' qafas sempliċi u effiċjenti tal-ġbir tad-dħul huma fid-direzzjoni t-tajba. Filwaqt li l-ħidma tinsab għaddejja, hemm bżonn li jkun hemm miżuri konkreti biex jaqbad malajr kemm jista' jkun l-użu ta' pagamenti elettroniċi.

(13) It-tul tal-proċeduri tal-akkwist pubbliku tnaqqas b'mod sinifikanti permezz tal-introduzzjoni mandatorja tal-akkwist elettroniku u t-tisħiħ tad-dipartimenti rilevanti tal-gvern. Dan se jkompli jitnaqqas permezz tal-implimentazzjoni tal-miżuri mħabbra, b'mod notevoli r-reklutaġġ ta' persunal addizzjonali u l-introduzzjoni ta' sistema ta' traċċar. Il-kostijiet tat-trasport għandhom rwol sostanzjali fl-ekonomija ta' Malta. Riforma tat-trasport tnediet reċentament, iżda l-Gvern għad irid jippreżenta strateġija komprensiva tat-trasport.

(14) Il-Programm Nazzjonali ta' Riforma jispeċifika miżuri biex jirriformaw is-sistema tal-ġustizzja lil hinn minn dawk identifikati fir-rapport tal-pajjiż. B'riżultat ta' dan, Malta għamlet xi progress fl-indirizzar tar-rakkomandazzjoni speċifika tal-pajjiż tal-2014 fuq iż-żieda fl-effiċjenza tal-ġudikatura. Barra minn hekk, qed jiġi ffinalizzat abbozz ta' liġi. Meta din tidħol fis-seħħ u tiġi implimentata, mistennija li ttejjeb aktar l-effiċjenza tas-sistema ġudizzjarja, b'mod partikolari permezz tad-diġitazzjoni tal-proċedimenti tal-qrati u l-promozzjoni ta' mekkaniżmi alternattivi tar-riżoluzzjoni tat-tilwimiet.

(15) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika ta' Malta u ppubblikatha fir-rapport tal-pajjiż tal-2015. Hija vvalutat ukoll il-Programm ta' Stabbiltà u l-Programm ta' Riforma Nazzjonali u s-segwitu mgħoti għar-rakkomandazzjonijiet indirizzati lil Malta fi snin preċedenti. Hija mhux biss qieset ir-rilevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika

sostenibbli f'Malta imma qieset ukoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-UE, fid-dawl tal-ħtieġa li tissaħħaħ il-governanza ekonomika kumplessiva tal-Unjoni Ewropea billi jingħata kontribut fil-livell tal-UE għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet skont is-Semestru Ewropew huma riflessi fir-rakkomandazzjonijiet minn 1 sa 4 ta' hawn taħt.

(16) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta’ Stabbiltà ta' Malta, u l-opinjoni tiegħu[9] hija riflessa b’mod partikolari fir-rakkomandazzjoni 1 hawn taħt.

(17) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet ukoll analiżi tal-politika ekonomika taż-Żona tal-Euro inġenerali. Fuq il-bażi ta' din l-analiżi, il-Kunsill ħareġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-Istati Membri li l-munita tagħhom hi l-euro. Malta għandha tiżgura l-implimentazzjoni sħiħa u f'waqtha ta' dawn ir-rakkomandazzjonijiet.

B'DAN JIRRAKKOMANDA li Malta tieħu azzjoni fl-2015 u l-2016 biex:

1. Wara l-korrezzjoni tad-deficit eċċessiv, twettaq aġġustament fiskali ta’ 0.6 % tal-PDG lejn l-objettiv ta’ terminu medju fl-2015 u fl-2016.

2. Tieħu miżuri biex ittejjeb il-ħiliet bażiċi u tnaqqas aktar it-tluq bikri mill-iskola, billi tippromwovi l-iżvilupp professjonali kontinwu tal-għalliema.

3. Taċċellera ż-żieda fl-età statutorja tal-irtirar u torbotha mal-istennija tal-għomor.

4. Ittejjeb l-aċċess tal-instrapriżi żgħar u dawk mikro għall-finanzjament, b’mod partikolari permezz ta’ strumenti non-bankarji.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President

[9] Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.